

Statens vegvesen

Høringsoppsummering

Forskrift om endring av forskrift om vilkårparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer av 18.03.2016 nr. 260 (parkeringsforskriften).

Vegdirektoratet
Myndighet og regelverk
Veg- og trafikkjuridisk
August 2020

Innhold

1. Innledning	3
2. Oppsummering av høringssvar med kommentarer	3
2.1 Høringsinnspill til foreslått første ledd	3
2.2 Vegdirektoratets kommentarer og konklusjon:	4
2.3 Høringsinnspill til foreslått andre ledd	6
2.4 Vegdirektoratets kommentarer og konklusjon:	6
2.5 Høringsinnspill til foreslått tredje ledd	6
2.6 Vegdirektoratets kommentarer og konklusjon:	7
2.6.1 Innledning	7
2.6.2 Om ordet «særskilt» og benevnelsen «på områdets ulike deler»	7
2.6.3 Nærmere om utforming av underskilt	8
2.6.4 Generelt om betegnelsene «hovedskilt» og «hovedregulering»	10
2.6.5 Sammenfatning	14
2.6.6 Overgangsperiode for omskilting – underskilt til soneskilt	15
3 Endringsforskrift	15

1. Innledning

Vegdirektoratet sendte den 7. april 2020 forslag til endringer i parkeringsforskriften på høring. Høringen omhandlet forslag om presiseringer i parkeringsforskriften, vedlegg 1. Om skilting, punkt 3.2.

Endringene skal først og fremst presisere at det ikke kan benyttes underskilt på soneskilt. Dersom parkeringstilbyder ønsker avvikende regulering inne i en sone, må dette helhetlig reguleres med nytt hovedskilt og underskilt.

Videre ble det foreslått en endring av betegnelsen «hovedskilt» til hovedregulering, for både å imøtekomme lovgivers intensjon samt nemndas avgjørelser på området. Ved endringen forskriftsfestes de betraktninger nemnda tidligere har hatt om dette som er i tråd med lovgivers intensjon.

Fristen for høringsuttalelse var 18. mai 2020. Det har kommet inn 10 hørings svar, hvorav 4 hadde kommentarer til forslaget.

Følgende høringsinstanser svarte på høringen uten å ha merknader: Forsvarsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Kystverket, Justis- og beredskapsdepartementet, Elverum kommune og Utenriksdepartementet.

2. Oppsummering av hørings svar med kommentarer

Innspillene er i all hovedsak gjengitt slik de er kommet inn, men deler som gjengir innhold fra høringsnotatet og innspill som angår temaer som ikke er gjenstand for høring, er ikke tatt med.

Kongsberg kommune har svart at de er enige i forslaget uten å gå nærmere inn på de ulike leddene i paragrafen. Kommunen bekrefter at Vegdirektoratets forslag er i tråd med måten de praktiserer i sin kommune.

Elverum kommune har også inngitt svar om at de ikke har noen innvendinger mot forslaget.

2.1 Høringsinnspill til foreslått første ledd

Leder for Parkeringsklagenemnda hadde kun kommentarer til det foreslåtte første ledd:

«Ordet «nye» i første ledd første punktum bør tas ut som overflødig. Det spiller vel ingen rolle om det er tale om «nye» eller «gamle» underskilt. Det er det samme som gjelder uansett. Uttrykket «i tråd med» i første ledd første punktum er upresist. Jeg foreslår «i samsvar med». Henvisningen i første ledd første punktum til «tilhørende normalbestemmelser» er etter mitt syn uklar og uheldig. Jeg foreslår formuleringen «normalbestemmelser gitt med hjemmel i skiltforskriften § 35 (N300)»

Oppsummert blir da første ledd i punkt 3.2 slik:

«Underskilt til skilt i dette vedlegget, skal utformes i samsvar med underskilt som vist i skiltforskriften kapittel 9 og normalbestemmelser gitt med hjemmel i skiltforskriften § 35 (N300). Tekst på underskilt må være utformet slik at budskapet er lett forståelig.»

NorPark støtter forslaget om å vise til normalbestemmelsene, men foreslår på lik linje med nemndas leder at dette presiseres ytterligere ved å vise til skiltforskriften § 35.

I tillegg har Norpark vist til at de mener *«det hadde vært en fordel om forskriften eller annet skriv ga klarere anvisning på i hvilke tilfeller det er tillatt og forbudt å bruke annen tekst enn de man finner i normalene, særlig nå som man har så klar henvisning til normalene i forskriftsteksten.»*

Aimo Park støtter også forslaget om å vise til normalbestemmelser, men foreslår som de andre at det i tillegg henvises til skiltforskriften § 35.

Aimo Park uttrykker imidlertid bekymring for at dette punktet kan føre til usikkerhet knyttet til hvorvidt det er tillatt å benytte såkalt «fritekst» på nye underskilt til vedlegg 1 som avviker fra skiltforskriften og normalen. Aimo Park mener at dersom presiseringen med normalbestemmelsene inntas, må det samtidig presiseres ytterligere at denne muligheten fortsatt foreligger. Aimo Park foreslår derfor i denne utstrekning en ny tekst: *«Nye underskilter til skilt i dette vedlegget skal utformes i tråd med underskilt som vist i skiltforskriften kapittel 9 med tilhørende normalbestemmelser, jf. skiltforskriften § 35. Annen tekst enn det som fremgår i normalene for underskilt 808 «Tekst» kan benyttes på underskilt dersom teksten er utformet slik at budskapet er lett forståelig».*

2.2 Vegdirektoratets kommentarer og konklusjon:

Vegdirektoratet er enig i høringsinnspillene om å inkludere henvisningen til skiltforskriften § 35. Dette er derfor inntatt.

Når det gjelder forslaget fra Parkeringsklagenemndas leder om å fjerne ordet «nye» viser vegdirektoratet til at dette opprinnelig ble tatt inn for å understreke at det her er snakk om utforming av nye underskilt som ikke allerede er vist i skiltforskriften eller skiltnormalen.

Utgangspunktet for underskilt til vedlegg 1 er riktignok at det skal benyttes underskilt som allerede er vist i skiltforskrift med gjeldende skiltnormal. Imidlertid er det i tillegg åpnet for en viss frihet til å utforme nye underskilt, der de ordinære og fastsatte ikke er treffende eller tydelige nok.

Det er ikke lagt opp til samme frihet for utforming av eksempelvis tekst på underskilt om reservering til skiltforskriftskilt slik som det er åpnet for vedlegg 1. De fastsatte, eller «gamle» underskiltene skal for ordens skyld ikke utformes *«i tråd med»* men helt likt som i skiltforskriften og fastsatte normaler.

Benevnelsen «nye» er derfor helt nødvendig, for å påpeke at det her er snakk om utforming av underskilt som avviker fra de allerede fastsatte. Det understrekes at også slike nye skilt skal følge de samme prinsippene for utforming.

Forståelsen underbygges av det overnevnte uttrykket *«i tråd med»*, som har hatt virkning siden ikrafttredelsen i 2016. Uttrykket er flere ganger forklart og tydeliggjort ovenfor bransjen. Vegdirektoratet er derfor av den oppfatning at en endring av uttrykket ville føre til mer forvirring enn oppklaring. Det vises blant annet til Statens vegvesen sine nettsider: *For underskilt til vedlegg 1-skilt står det i vedlegg 1 pkt. 3.2 at nye underskilt skal utformes i tråd med underskilt som vist i skiltforskriften kapittel 9. Uttrykket «i tråd med» betyr at de samme prinsippene for utforming av reguleringen skal gjelde, men at det er et større handlingsrom først og fremst for å reservere plasser.*

Vegdirektoratet anser begrepet som kjent i bransjen og ønsker derfor ikke å endre dette, da det kan få utilsiktede virkninger.

Til Norparks og Aimo Parks innspill om klarere anvisning for bruk av annen tekst på underskilt enn de som finnes i skiltforskrift og normalen, viser Vegdirektoratet først og fremst til de ovenstående betraktninger. Vegdirektoratet er av den oppfatning at forskriftens punkt om «nye underskilt» i seg selv understreker muligheten til å fravike de allerede fastsatte skilt som følger av skiltforskriften kap. 9 og skiltnormalen N300. Imidlertid er friheten klart begrenset av at parkeringstilbyderne/virksomhetene fortsatt må følge de prinsipper som er fastsatt for slik utforming.

Vegdirektoratet ser at det fra et tidligere tidspunkt ved forskriftens ikrafttredelse med fordel burde ha vært trukket opp klarere retningslinjer for bruken og at det er til dels ulik oppfatning av dette blant virksomhetene. Vegdirektoratet er kjent med at det er flere parkeringstilbydere som har dratt denne friheten for langt og som konsekvens ender opp med ugyldig skilting. En konsekvens kan naturligvis bli at Statens vegvesen pålegger virksomheten å skilte om eller lignende reaksjoner jf. parkeringsforskriften § 19.

Vegdirektoratet finner i denne utstrekning igjen grunn til å påpeke at slike nye underskilt uansett skal utformes etter de prinsippene som fremgår av skiltforskriften med tilhørende skiltnormal og at dette i korte trekk fører med seg visse begrensninger. Eksempelvis skal ikke underskiltet utformes med for mange avvikende reguleringer eller for mye tekst. Det er videre en forutsetning at de symboler og tidsvisninger som allerede finnes benyttes, i tillegg til at virksomhetene må benytte seg av den oppbygning og de prinsippene som de ordinære underskiltene bygger på. Dette har vært en forutsetning siden forskriftens ikrafttredelse.

Det understrekes derfor at det først og fremst er teksten som fremgår av skiltforskrift og tilhørende skiltnormal som skal benyttes. Utforming av nye underskilt ved bruk av annen tekst skal kun benyttes der virksomheten ikke får frem reguleringen tydelig nok om de blir bundet av de allerede fastsatte. Det er fastslått i forskriftens bestemmelse at teksten på underskiltet må være utformet slik at budskapet er lett forståelig. Vurderingen tilbyder må foreta er om det er helt nødvendig å benytte ny tekst på skiltet, enn de alternativer som allerede er gitt i skiltforskrift med tilhørende normal, for å få frem hva vilkårene på stedet er. Til dette kommer også et klart forbedringspotensial når det gjelder å skille mellom den rene reguleringen på stedet og informasjonsbehov som helt klart kan gis på andre måter.

Vegdirektoratet er av den oppfatning at en endring slik som Aimo Park har foreslått åpner for at tilbyder uavhengig av grunnlag og vurdering kan benytte annen tekst enn det som allerede er de fastsatte benevnelser og angivelser i skiltforskrift samt skiltnormal. Det eneste vilkåret som her er foreslått er at teksten skal være lettfattelig, noe som fører til at bruk av ny tekst fremstår som valgfritt. En slik forståelse er altså ikke meningen.

Vegdirektoratet understreker at det naturligvis er viktig at handlingsrommet for å utforme slike nye underskilt opprettholdes til bruk der det er nødvendig, likevel mener vi ordlyden er dekkende slik den er foreslått og at denne ikke begrenser den nevnte friheten.

Vegdirektoratet påpeker avslutningsvis at det også foreligger et forslag om å utarbeide en nærmere anvisning fra myndighetene gjeldende for bruk og utforming av vedlegg 1-skilt. Her ville blant annet det ovenstående kunne omtales nærmere. Vegdirektoratet mener at en slik veiledning ville kunne være til hjelp for de virksomheter som arbeider med utforming av skilting.

2.3 Høringsinnspill til foreslått andre ledd

Norpark er enig i utforming og tekst i foreslått nytt andre ledd.

Aimo Park mener at forslaget til nytt andre ledd er godt formulert og forslaget støttes slik det fremstår.

2.4 Vegdirektoratets kommentarer og konklusjon:

Det foreslåtte annet ledd opprettholdes.

2.5 Høringsinnspill til foreslått tredje ledd

Norpark mener i hovedsak at den foreslåtte endringen fra benevnelsen «hovedskilt» til «hovedregulering» kan få følger som ikke er redegjort for i høringsnotatet. Det anføres at denne endringen har potensiale til å gjøre skilting etter forskriften mindre forbrukervennlig. Som grunnlag for denne anførselen har Norpark anført at en bilfører må kunne forholde seg til det skilt som gjelder for den strekning/oppstillingsplass han står på, akkurat som ved offentlig skilting, og at det derfor er urimelig at hovedskiltet med de vilkår som fremgår ved innkjøring skal gjelde hele plassen. Norpark er med andre ord uenig i den forståelse Parkeringsklagenemnda og Vegdirektoratet som forskriftseier har av bestemmelsen.

Norpark viser til at deres medlemmer har hatt to ulike synspunkter på hvordan den opprinnelige ordlyden i vedlegg 1, punkt 3.2 skal forstås. De ulike oppfatningene benevnes «modell 1 og 2» i høringsinnspillet.

Modell 1 er der virksomhetene med «hovedskilt» har ment at både skilt 1P og underskilt, som en helhet, skal gjelde for hele plassen. Underskilt som står alene inne på området faller altså inn under vilkårene satt til hovedskiltet ved innkjøring. Dette er for ordens skyld det synspunktet både myndighetene og Parkeringsklagenemnda har, og som nå søkes presisert i forskriften.

Modell 2 er der virksomhetene mener at begrepet «hovedskilt» kun betyr skilt 1P uten underskilt og at alle underskilt inne på området derfor får selvstendig betydning. I korte trekk mener Norpark at modell 2 er å foretrekke og er mer forbrukervennlig.

Norpark bekrefter videre at de er kjent med at modell 1 er dagens rettstilstand som også fremgår av Parkeringsklagenemndas praksis.

Videre trekker Norpark frem at forståelsen av modell 1 naturligvis uansett må begrenses av reglene for underskilt med avgiftsplikt for HC, jf. § 33. Videre påpekes det også at forståelsen naturligvis begrenses der det er oppsatt nytt hovedskilt med underskilt inne på området.

Norpark konkluderer med at nemndas forståelse samt myndighetenes endringsforslag som er i tråd med denne (altså modell 1) er forbrukerfiendtlig og at Vegdirektoratet ikke har gått nærmere inn på virkningene av endring av benevnelse i høringsnotatet. Norpark foreslår derfor at «*denne delen av endringen utsettes/fjernes, slik at man dersom man ønsker denne endringen får en reell høringsrunde hvor interessenter får anledning til å uttale seg før en endelig avgjørelse fattes.*» Norpark mener etter

dette at ordet «hovedskilt» bør beholdes og at Vegdirektoratet kun skal gjennomføre de andre foreslåtte endringene inntil videre.

Aimo Park er usikre på hvilken betydning innføring av ordet «særskilt» vil få for forståelsen av hva som ansees som et avgrenset område. Videre støtter de presiseringen av at muligheten til å benytte underskilt kun gjelder områder som er skiltet med skilt 1P «parkering». Det er også ønskelig at Vegdirektoratet fjerner benevnelsen «på områdets ulike deler». Dette da de mener at ordlyden kan tolkes dithen at det kun er tillatt å benytte underskilt alene for å dele opp det enkelte parkeringsanlegg i ulike deler og ikke på enkeltplasser.

Aimo Park støtter heller ikke forslaget om å endre benevnelsen «hovedskilt» til «hovedregulering». Aimo Park fremstår etter dette som å være uenig i de vurderinger Parkeringsklagenemnda har tatt, hvor de *«drar med seg reguleringen som finnes på underskiltene ved innkjøring også til reguleringene som er skiltet med underskilt inne på området, slik at begge underskilt gjelder samtidig»*. Aimo park mener dette er komplisert for førere å forstå og at det kan føre til misforståelser.

Videre mener Aimo Park at begrensende eller presiserende reguleringer heller må skiltes i sin helhet på underskilt inne på anlegget, slik at alle vilkår som skal gjelde fremgår av underskiltet som står alene.

Aimo Park ønsker etter dette en motsatt forståelse enn det Vegdirektoratet og Parkeringsklagenemnda har kommet til og foreslår følgende tekst i tredje ledd:

«Innenfor et avgrenset område som er skiltet i henhold til dette vedlegget punkt 1.2 med skilt 1P «parkering», kan likevel underskilt benyttes alene for å begrense eller presisere hovedskiltets betydning. Reguleringer som fremgår av underskilt til hovedskiltet gjelder ikke oppstillingsplasser/deler av området som er skiltet med annet underskilt. Det kan benyttes underskilt med ulike tekster innenfor samme parkeringsområde».

2.6 Vegdirektoratets kommentarer og konklusjon:

2.6.1 Innledning

På bakgrunn av at hovedtyngden av innspill etter høringen er tilknyttet forslagets tredje ledd, vil vi i det følgende foreta en lengre redegjørelse med grunnlag i de kommentarene som er innkommet.

De ulike temaene som skal imøtegås er etter dette oppdelt i underpunkter, slik at det er lettere å følge grunnlaget for de vurderinger som er foretatt.

2.6.2 Om ordet «særskilt» og benevnelsen «på områdets ulike deler»

Når det gjelder innføringen av ordet «særskilt» i tredje ledd, første punktum, er dette inntatt for å reflektere den samme forståelsen som i punkt 1.2 siste ledd hvor skiltets utstrekning er omtalt: *«Er skiltet plassert på eller ved særskilt avgrenset område, f.eks. parkeringsplass, gjelder skiltet for hele området.»* Etter bestemmelsen vil altså utgangspunktet uansett være at skilt 1P skal gjelde for hele det særskilt avgrensede området.

Det som, generelt sett, er å anse som en avgrenset plass vil etter dette ikke endres ved innføringen av ordet «særskilt» også her. Ordlyden i punkt 3.2 tredje ledd vil heller på denne måten harmonere med bestemmelsen i punkt 1.2 om skiltets utstrekning.

På denne bakgrunn ser ikke Vegdirektoratet grunn til å fjerne benevnelsen.

Når det gjelder benevnelsen «*på områdets ulike deler*» kan ikke Vegdirektoratet se at dette i seg selv utgjør noen risiko eller endring av intensjon slik Aimo Park anfører. Ordlyden er kun videreført fra tidligere forskriftstekst. Likevel har Vegdirektoratet valgt å ta forslaget til etterretning og forenkle ordlyden ved å heller benytte benevnelsen «*inne på området*». Vegdirektoratet er av den oppfatning at dette fører til en bedre og mer dekkende setningsoppbygging.

2.6.3 Nærmere om utforming av underskilt

Av de høringsinnspill Vegdirektoratet har fått av henholdsvis Norpark og Aimo Park fremstår det som at den friheten som er ment gitt ved utforming av nye underskilt til vedlegg 1 til dels kan være misforstått og i enkelte tilfeller trukket for langt.

Slik Vegdirektoratet ser det vil de innspillene som er inngitt i tillegg kunne stride direkte mot reglene for bruk av underskilt som sådan, idet det i realiteten vil bety at det utformes underskilt med for mye tekst og for mange vilkår.

Det skal utformes enkle og lettfattelige reguleringer. Det fremgår blant annet av skiltnormal N300 at det derfor ikke bør benyttes mer enn to underskilt til et hovedskilt¹. Bruken forutsetter at skiltet er forståelig for en normalt aktsom fører. Dersom det benyttes for mye avvikende regulering på en skiltstolpe, vil det fort kunne bli forvirrende.

I N300 - del 3 fremgår det også at underskilt 808 «tekst» brukes «*når det ikke er hensiktsmessig å benytte symbol, tall eller annet*»². Dette understreker at den som skilter først og fremst skal søke benyttet de fastsatte angivelser gitt med symboler og tall. Tekst skal kun benyttes der det er hensiktsmessig, og slik de er angitt i skiltnormalen.

Imidlertid er det for vedlegg 1-skilt åpnet for at det unntaksvis kan benyttes tekst i stedet for symbol, dersom hensyn tilsier at skiltet blir enklere å forstå eller mer dekkende for det som faktisk skal reguleres.

De fleste tekstene Statens vegvesen har åpnet for å benytte finnes altså i skiltnormalen, og alle bør så langt som mulig holde seg til disse angitte formuleringene³. Det foregår et revideringsarbeid av

¹ N300 – del 3, side 196. Punkt 3-5.1 Anvendelse:

https://www.vegvesen.no/attachment/69739/binary/964083?fast_title=H%C3%A5ndbok+N300+Trafikkskilt%2C+del+3+Forbudsskilt%2C+p%C3%A5budsskilt%2C+opplysningsskilt+og+skilt+med+trafikksikkerhetsinformasjon+%2811+MB%29.pdf Se også side 86 om det samme.

² N300- del 3, side 210 om at 808 Tekst først skal brukes der virksomheten ved skilting ikke kan bruke de fastsatte tall, symboler m.v.

https://www.vegvesen.no/attachment/69739/binary/964083?fast_title=H%C3%A5ndbok+N300+Trafikkskilt%2C+del+3+Forbudsskilt%2C+p%C3%A5budsskilt%2C+opplysningsskilt+og+skilt+med+trafikksikkerhetsinformasjon+%2811+MB%29.pdf

³ Fastsatt tekst på underskilt:

https://www.vegvesen.no/attachment/69739/binary/964083?fast_title=H%C3%A5ndbok+N300+Trafikkskilt%2C+del+3+Forbudsskilt%2C+p%C3%A5budsskilt%2C+opplysningsskilt+og+skilt+med+trafikksikkerhetsinformasjon+%2811+MB%29.pdf

N300, hvor det også vil inntas en del nye formuleringer som ikke har vært inntatt tidligere. Disse tekstene er godkjent av Statens vegvesen. Det er eksempelvis åpnet for at teksten «maks timer» kan benyttes istedenfor symbol 372 eller 5P i miniatyr, der det skal angis tidsbegrensning. Også betegnelsen «*under lading*» som vilkår er godkjent tekst, for å vise at plassen ikke bare er reservert ladbar motorvogn men at kjøretøyet også må lades for å kunne benytte plassen. Videre skal tid i utgangspunktet gis med underskilt 806, men teksten «alle dager» kan også benyttes, der reguleringen skal gjelde alle dager i uken. Disse tekstene vil inntas i den håndbok N300 – del 3 ved revidering.

Det presiseres imidlertid at der det benyttes symboler som vist i skiltforskriften kapittel 9, så skal disse naturligvis tillegges samme betydning som i skiltforskriften. Det er ikke anledning til å legge sine egne tolkninger til symbolene.

For ordens skyld vises det til at der en virksomhet skal angi flere begrensninger i parkeringsadgangen eller nærmere vilkår for denne, skal underskilt 834, «*kombinert regulering*» benyttes. Underskiltet er en kombinasjon av ulike andre underskilt som i hovedsak skal søkes kombinert på normert måte angitt i skiltforskriften og skiltnormalen.⁴

Norpark har gjennom sitt høringsinnspill fremlagt et skilteksempel kalt «scenarie 3» (BaneNor).

Vegdirektoratet ser at dette eksempelet er i strid med den overstående forståelsen hva gjelder både utforming av underskiltet som sådan og forståelsen av hvilke underskilt som kan virke alene. Vi ser derfor grunn til å gå litt nærmere inn på dette, da det fremstår som et godt eksempel på at åpningen for å kunne benytte noe avvikende tekst på nye underskilt kan være misforstått og/eller dratt for langt.

Det kan også synes som at det verserer noe usikkerhet hva gjelder forståelsen av hva som rent faktisk ligger i at underskiltet kan stå alene så lenge det «*begrenser eller presiserer hovedskiltets betydning på området ulike deler*».

På det overnevnte underskiltet (scenarie 3) er det oppsatt et helt nytt vilkår om avgift, på et sted hvor reguleringen ved innkjøring tilsier at det på området i hovedsak er parkering for pendlere mot nærmere regler om bevis.

Innføring av avgift faller ikke under hva som begrenser eller presiserer vilkåret om parkeringstillatelse (her billett og gyldig parkeringsavtale). Dersom det skal innføres avgift inne på området, er dette en helt ny regulering som må angis med nytt 1P og underskilt.

Videre bærer deler av underskiltet klart preg av å inneholde informasjon som ikke skal angis på underskilt. Utformingen vil derfor ikke være i tråd med skiltforskriften kapittel 9 og gjeldende skiltnormal. De reguleringer som gis på underskilt skal være enkle og lettfattelige. Ren informasjon, som opplysning om applikasjon, hvor informasjonsskilt står med videre, skal ikke gis på underskiltet - men skal heller angis på private skilt som veiledende anvisning.

Vegdirektoratet har imidlertid stor forståelse for den utfordringen som til nå har oppstått i forbindelse med skilting. Særlig idet myndighetene ikke samtidig med ikrafttreddelsen av forskriften

[2C+del+3+Forbudsskilt%2C+p%C3%A5budsskilt%2C+opplysningsskilt+og+skilt+med+trafikksikkerhetsinformasjon+%2811+MB%29.pdf](#)

⁴ N300 – del 3, side 222:

https://www.vegvesen.no/attachment/69739/binary/964083?fast_title=H%C3%A5ndbok+N300+Trafikkskilt%2C+del+3+Forbudsskilt%2C+p%C3%A5budsskilt%2C+opplysningsskilt+og+skilt+med+trafikksikkerhetsinformasjon+%2811+MB%29.pdf

utga utfyllende kommentarer eller nærmere veiledninger til dette. Erfaringsmessig ser vi at det kan legges til grunn at flere i bransjen er generelt usikre på hva som er korrekt utforming av skilt.

Vegdirektoratet håper at dette høringsnotatet med etterfølgende endring i forskriften kan avhjelpe denne situasjonen noe.

2.6.4 Generelt om betegnelsene «hovedskilt» og «hovedregulering»

Som det fremgår av ovenstående punkt 2.6.3 har det altså aldri vært meningen at virksomhetene skal angi helt andre og avvikende reguleringer på underskilt alene.

Ordlyden legger kun opp til at virksomhetene gjennom skiltingen kan «*begrense eller presisere*» det som allerede er angitt. Dette vil i hovedsak omfatte at virksomheten inne på området, med bruk av underskilt alene, kan reservere plass(er) for en bestemt kjøretøygruppe eller innføre makstid for å eksempelvis rullere hyppigere på de mest populære plassene inne på området. For ordens skyld påpekes det at det på områder skiltet med vedlegg 1, er en større frihet hva gjelder hvilke grupper man kan reservere for, enn det skiltforskriften gir rom for. Dersom hovedreguleringen angir at det på stedet kreves parkeringstillatelse, men det på enkelte deler inne på området skal kreves avgift – er det uansett tenkt at dette skal angis gjennom en fullstendig ny skilting, altså med nytt skilt 1P og underskilt.

Det er altså de helt enkle reguleringer som er ment foretatt på et underskilt som står alene inne på den særskilt avgrensede plassen – nettopp for at den parkerende ikke skal forvirres. Dersom den parkerende kan legge til grunn at hovedreguleringen ved innkjøringen skal være gjeldende for hele området, vil det være lettere for den parkerende å forholde seg til slike enkle underskilt som står alene inne på plassen. Det presiseres også at bruk av slike underskilt alene inne på området vil være valgfritt, all den tid virksomhetene alltid kan velge å regulere på nytt i sin helhet.

Vegdirektoratet presiserer at inntakelse av begrepet «hovedregulering» i realiteten verken endrer rettstilstanden eller tolkningen som hele tiden har vært ment og praktisert av både Statens vegvesen og Parkeringsklagenemnda.

Det påpekes i denne utstrekning at Parkeringsklagenemndas avgjørelser er rettskraftige og derfor vil få prinsipiell betydning som gjeldende rettspraksis. Dette medfører igjen at det naturligvis må legges til grunn ved vurderinger ved tolkningsspørsmål eller ved endringer i forskriften slik som her. Vegdirektoratet viser til at der forskriftseier endrer forskriften for å tydeligere presisere nemndas rettspraksis, er dette et klart uttrykk for at myndighetene deler oppfatning hva gjelder tolkningen av bestemmelsen.

Det understrekes også at når både Parkeringsklagenemnda som uavhengig klageinstans med rettskraftige avgjørelser og myndighetene som forskriftseier er enige om forståelsen, og vi heller ikke etter en grundig vurdering kan se at denne fører til urimelige eller utilsiktede virkninger, vil det ikke ha betydning at deler av bransjen er uenig.

Det vises i den anledning til at den samme forståelsen fortsatt ville blitt lagt til grunn i de videre saker både fra nemnda og i uttalelser fra Vegdirektoratet, uavhengig av endring av ordlyd. Endring av benevnelsen i seg selv ville derfor ikke ha noen praktisk betydning for utfallet av sakene.

Vegdirektoratet er derfor av den klare oppfatning at det er fornuftig å endre ordlyden i tråd med det som er slått fast i, og benyttes i rettspraksis.

Med den samme bakgrunnen ser Vegdirektoratet heller ikke at det ville være hensiktsmessig med en ny høringsrunde slik Norpark har fremsatt ønske om gjeldende endringen av benevnelsen «hovedskilt» til «hovedregulering». Dette da det er utenfor enhver rimelig tvil at en ny høringsrunde ikke vil endre den gjeldende rettsoppfatningen.

For ordens skyld fremheves det i denne anledning at det etter forespørsel fra Norpark den 21. januar 2020 (i brevet har vi ved en inkurie skrevet 2019) ble skrevet en grundig veiledende anvisning fra Vegdirektoratet angjeldende nettopp denne forståelsen av skiltingen i punkt 3.2 om «hovedskilt». Svaret fra Vegdirektoratet er datert 13. februar 2020. Skrivet er ikke unntatt offentlighet og ble samtidig sendt til både Parkeringsklagenemnda og Statens vegvesens tilsynsenhet til orientering.

På side 2 i vårt svar fremgår det en nærmere redegjørelse vedrørende begrepet «hovedskilt» og gjeldende rettspraksis. Endringen vi nå gjør kommer derfor som en direkte følge av Norparks egen henvendelse som viste at benevnelsen «hovedskilt» hadde ført til enkelte misforståelser.

Vegdirektoratet mener at forskriftsgiver etter dette har vært tydelige om hvordan bestemmelsen skal forstås, og at tolkningen også er i tråd med gjeldende rettspraksis. Det er derfor klart at endringen av benevnelse i forskriften ikke vil utgjøre en faktisk forskjell hva gjelder rettstilstanden.

For ordens skyld gjengir vi her hele avsnittet i den overnevnte veiledende uttalelsen som omhandler begrepet hovedskilt. Det mest sentrale er uthevet:

Begrepet «hovedskilt»

Slik vegdirektoratet forstår det er det oppstått forvirring i hva som skal ligge i benevnelsen «hovedskilt» som en følge av nemndas avgjørelser.

Vegdirektoratet mener at det er grunn til å skille mellom den tekniske beskrivelsen av hovedskilt som viser til det «øverste skiltet», og den parkeringsklagenemnda synes å ha benyttet i saksbehandlingssammenheng når det gjelder vilkårsparkering.

Det bemerkes i den anledning at bruk av hovedskilt 1P alene, uten underskilt eller oppmerking, ikke vil være tilbud om vilkårsparkering og da heller ikke gjenstand for behandling av nemnda. Det er dermed en forutsetning for nærmere regulering av vilkårsparkering at det benyttes underskilt eller i det minste oppmerking.

Det må etter dette kunne legges til grunn at en helhetlig regulering av vilkårsparkering består av hovedskilt 1P med en form for hovedregulering som viser vilkårene på stedet, i hovedsak gitt på et underskilt. Under hovedreguleringen kan også ytterligere avvikende reguleringer komme. Man kan etter dette se på hovedskilt 1P + underskilt som en helhet, eller skiltingen som to- eller iblant også tredelt.

Vedlegg 1-skilt som regulerer vilkårsparkering består etter dette i hovedsak av:

1. Hovedskilt 1P

Viser kun at det på området tilbys parkering

2. Underskilt:

a) Hovedregulering – følger rett under 1P og viser hvilke vilkår som i hovedsak skal gjelde

b) Eventuell annen, avvikende regulering på underskilt

Reglene om underskilt i 3.2 må for øvrig sees i lys av den endringen som ble inntatt under punkt 1.2 om skilt 1P: «Er skiltet plassert på eller ved særskilt avgrenset område, f.eks. parkeringsplass, gjelder skiltet for hele området.».

Ved å innføre unntaket, var hensikten blant annet å gjøre det enklere for virksomheten å velge bruk av skilt 1P på avgrensede parkeringsplasser istedenfor soneskilt. På denne måten slipper virksomheten å sørge for at sonen er «tett», i tillegg til at man åpner for en noe friere bruk av underskilt og reservering med videre inne på plassen. Det var også hele tiden tenkt at slike avgrensede områder skulle kunne sees under ett.

Regelen i 1.2 fastsetter altså at et oppsatt skilt «på eller ved særlig avgrenset område», skal gjelde hele plassen. Det vil være naturlig å legge til grunn at også eventuelle underskilt som viser hovedskiltets betydning skal gjelde hele det avgrensede område, idet en annen forståelse ville ført til en urimelig mengde gjentakende skilting på de ulike strekninger inne på området for å fastsette eventuelle vilkår.

Enkeltstående underskilt på avgrensede områder

Teksten i 3.2 andre ledd lyder:

«Innenfor et avgrenset område som er skiltet i henhold til dette vedlegget punkt 1.2 kan likevel underskilt benyttes alene for å begrense eller presisere hovedskiltets betydning på områdets ulike deler. Det kan benyttes underskilt med ulike tekster innenfor samme parkeringsområde.»

Som NorPark korrekt påpeker omtaler Parkeringsforskriften etter dette kun bruken av 1P plassert ved innkjøringen til parkeringsområdet, uten underskilt, i og med at den peker tilbake på punkt 1.2.

Imidlertid må det påpekes at praksis i flere tilfeller har utviklet seg annerledes enn det man så for seg ved utviklingen av forskriften.

Vegdirektoratet bemerker til dette at nemndas avgjørelser må få presedens ved tolkning, så fremt denne eller disse ikke bygger på grove feil eller mangler. Der det ved flere avgjørelser nå er slått fast at det er slik regelverket skal tolkes, må dette ansees som gjeldende rett. Vegdirektoratet ser at denne forståelsen heller ikke vil føre med seg slike feil eller mangler som nevnt over.

Vegdirektoratet er etter dette av den oppfatning at der et hovedskilt 1P med tilhørende underskilt er satt opp på eller ved et avgrenset parkeringsområde, må dette i sin helhet i utgangspunktet gjelde for hele parkeringsområdet.

Videre vil oppsatte underskilt inne på dette avgrensede området gjelde som tillegg til reguleringen ved innkjøringen, slik at disse må virke sammen. På denne måten vil de underskilt som settes opp alene, enten begrense eller presiserer den helhetlige regulering som er ment å gjelde på hele området.

En annen forståelse ville føre til at man måtte gjenta alle vilkår på underskilt, noe som strider mot den grunnleggende tanken om at underskilt skal utformes svært enkelt.

Underskiltene skal som kjent i hovedsak utformes i tråd med den tekst, symbol eller tid som følger av skiltforskriften med tilhørende skiltnormal. Dersom man skal utforme nye underskilt, skal også disse følge de samme prinsipper.

Regelen sier imidlertid kun at man kan begrense eller presisere det oppsatte skiltet. Dersom det skal angis helt nye vilkår enn de som fremgår av det primære skiltet, må dette skiltes på nytt i sin helhet.

Sammenfatning

Der hovedskilt 1P med hovedregulering gitt på underskilt er satt opp ved et særskilt avgrenset område, skal reguleringen i sin helhet gjelde for hele plassen. Eventuelle underskilt inne på plassen må ansees som tilleggsvilkår som skal virke sammen med denne hovedreguleringen, og enten presisere eller avgrense denne.

Dette medfører i praksis at der for eksempel registrering eller avgift er et vilkår under hovedskilt 1P, må dette som utgangspunkt gjelde for hele plassen, også der det er satt opp underskilt for særlige kjøretøygrupper eller lignende.

Det understrekes imidlertid at dersom det skal kreves avgift der den parkerende er innehaver av parkeringstillatelse for forflytningshemmede, må avgiftsplikten likevel fremgå av underskiltet jf. parkeringsforskriften § 33. Det er for dette særlige tilfellet ikke tilstrekkelig at vilkåret kun fremgår av det primære skiltet på området. For ordens skyld vises det også i denne anledning til parkeringsforskriften § 24 fjerde ledd.

Det fremstår for Vegdirektoratet som at bransjen ved sine hørings svar fremlegger et ønske som må oppfattes som en strengere forståelse enn det som er lagt til grunn av myndighetene som forskriftsgiver og Parkeringsklagenemndas rettspraksis. Dette da deres forslag i realiteten må føre til at myndighetene må gå bort fra ordningen om å tillate at underskilt står alene inne på området. Vegdirektoratet er av den klare oppfatning at dersom forskriften skulle endres i en annen retning enn det vi nå er kommet frem til, måtte det innebære å fjerne adgangen til å benytte underskilt alene fullstendig.

I den anledning vises det for eksempel til at Norpark har fremmet forslag om at det samme som gjelder for soneskilt om avvikende reguleringer i sonen, også bør gjelde for vedlegg 1-skilt (1P).

Dersom samme forståelse skulle legges til grunn for skilt 1P som for soneskilt etter skiltforskriften, må altså enhver ny regulering angis med nytt hovedskilt og underskilt også inne på området. Det tillates ikke på noen måte at nye reguleringer gis på underskilt alene etter skiltforskriften. Det antas imidlertid at konsekvensene av dette forslaget kan ha vært utilsiktet, all den tid forslaget gis i sammenheng med eksempler på ugyldige underskilt som tidligere nevnt.

Det presiseres at hensikten med å tillate underskilt alene inne på særskilt avgrensede områder har vært en forenkling på enkelte adskilte parkeringsplasser som likevel må sees under ett, ikke å skape et nytt skiltregime med bare bruk av underskilt.

Vegdirektoratet kan ikke etter det ovenstående se at ordningen som forskriften åpner for er forbrukerfiendtlig, så fremt intensjonen følges av virksomhetene ved skilting. I motsetning til de innspill som er innkommet angående dette, mener Vegdirektoratet at en forståelse om at «*alle vilkår må gjentas på de underskilt som står alene*» ville kunne føre til en forvirrende skiltjungel som samtidig strider imot de grunnleggende reglene for utforming av disse.

Forståelsen som fremsettes av bransjen i høringsinnspillene ville raskt undergrave forenklingstanken om at skiltet ved innkjøringen skal gjelde hele den særskilt avgrensede plassen. Vegdirektoratet ser at dersom vi skulle gå bort fra en slik forståelse vil alternativet altså være å gå tilbake til hovedregelen.

Vegdirektoratet er naturligvis enige med innspillene om at det må skiltes på en enkel og lettfattelig måte for bilførerne, men deler ikke oppfatningen av at dette gjøres ved stadig nye vilkår på ulike

underskilt som står alene inne på et område. Dersom reguleringen ikke kan gis på en enkel eller lettfattelig måte på underskilt alene, er det uansett klart at det beste alternativet vil være å skilte dette på nytt i sin helhet.

2.6.5 Sammenfatning

På bakgrunn av det ovenstående finner Vegdirektoratet grunnlag for å endre benevnelsen fra «hovedskilt» til «hovedregulering», slik som foreslått i høringen.

Idet endringen av ordlyd ikke medfører noen endring av praksis, kan vi heller ikke se at det er hensiktsmessig med en ny høring. Det bemerkes for ordens skyld at det ved vurderingen ikke legges utslagsgivende vekt på at enkelte virksomheter har en annen oppfatning enn det Parkeringsklagenemnda har kommet til.

Utgangspunktet er at underskilt ikke er gyldig dersom det står alene. Underskiltet skal etter dette knyttes til et hovedskilt. Unntaksbestemmelsen i punkt 3.2 tredje ledd gjelder slik at enkeltstående underskilt inne på et særskilt avgrenset område, likevel kan stå alene. Forutsetningen er imidlertid at dette knyttes til hovedreguleringen som er satt opp på eller ved området som omtalt i forskriftens punkt 1.2 siste ledd, siste punktum.

Begrepet «*hovedregulering*» omfatter etter dette det oppsatte hovedskilt 1P med underskilt, som er oppsatt på eller ved særskilt avgrenset område. Eksempelvis ved innkjøringen til en parkeringsplass.

Underskilt som er oppsatt alene inne på området skal etter dette virke sammen med hovedreguleringen. Unntaket vil naturligvis være der en annen forståelse følger direkte av lov eller forskrift. Eksempelvis vises det til at parkeringsforskriften § 33 siste ledd, som slår fast at eventuell betalingsplikt for forflytningshemmede uansett må være gjengitt på slikt underskilt inne på området.

Det påpekes også at eventuelt betalingsfritak for elbil må være skiltet spesifikt, i motsatt fall vil også denne kjøretøygruppen omfattes av avgiftsreguleringer med de begrensninger som følger av vegtrafikkloven § 8 bokstav g). For ordens skyld vises det til at Samferdselsdepartementet arbeider med å utforme de nærmere regler om halvpris for elbil som etter hvert vil bli stadfestet nærmere i parkeringsforskriften § 34.

Hovedhensikten med unntaksbestemmelsen skal være at virksomhetene innenfor et særskilt avgrenset område kan sette opp underskilt til skilt 1P alene på den enkelte plass, eller oppstillingsrekke (med anvisningspil) hvor det reserveres for enkelte kjøretøygrupper eller lignende. Underskiltet kan på denne måten begrense eller presisere hovedreguleringens betydning. Eksempler på slik tekst kan være «*for (kjøretøy- eller trafikantgruppe)*», herunder eksempelvis ladbar motorvogn, for ansatte, eventuelt et spesifikt firma eller ved bruk av underskilt som vist i skiltforskriften kapittel 9, nr. 807 symbol, avvikende tidsangivelse eller med makstid.

Virksomheten som skilter med vedlegg 1 har som nevnt en større frihet med tanke på hvem det kan reserveres for. Dersom virksomhetene i motsatt fall skal sette opp helt nye grunnleggende vilkår må disse skiltes på nytt i sin helhet. Dette er også det mest forbrukervennlige.

Det forutsettes at virksomhetene/parkeringstilbyderne følger de anvisninger som er fastsatt i både skiltforskriften og den omtalte skiltnormal N300, slik at de underskilt som står alene naturligvis er enkle å forstå.

Videre påpekes det at utforming av nye underskilt kun skal forekomme der de allerede fastsatte underskilt ikke er dekkende for forståelsen.

Ved å endre benevnelsen «hovedskilt» til «hovedregulering» fastslår Vegdirektoratet at den forståelsen som er gitt ved rettskraftige avgjørelser ivaretas, samtidig som vi unngår å blande begreper eller «utvanne» forståelsen av hva som rent faktisk er et «hovedskilt» jf. skilteforskriften § 17.

2.6.6 Overgangsperiode for omskilting – underskilt til soneskilt

Vegdirektoratet er blitt gjort oppmerksom på at det antageligvis er flere virksomheter som har misoppfattet regelverket og derfor benyttet underskilt til soneskilt.

Tilsynsenheten har informert Vegdirektoratet om at de først ved tilsyn utført i 2019 begynte å påpeke denne feilaktige bruken av underskilt til soneskilt. Det er derfor rimelig å anta at det fortsatt vil være flere virksomheter som har slik feilaktig skilting på sine områder.

Vegdirektoratet ser det derfor som rimelig at virksomhetene gis en administrativ, likelydende frist for retting. I motsatt fall vil pålegg om retting etter tilsyn bli rent vilkårlig. Det er ønskelig med likebehandling av slike tilfeller.

På denne bakgrunn vises det til at samtlige virksomheter som feilaktig har oppsatt underskilt som er ment å virke med soneskilt (enten alene eller på samme stolpe), må rette dette innen utgangen av 31. desember 2020. Denne fristen er naturligvis ikke til hinder for at tilsynet kan reagere på andre feil eller mangler på et parkeringsområde med kortere frist.

Vegdirektoratet understreker også at tilsynsenheten i Statens vegvesen etter dette står fritt til å fastsette eventuelle videre reaksjoner for feilaktigs bruk av underskilt til soneskilt. Dersom en virksomhet ikke har fått rettet innen den fastsatte fristen og etter dette blir gjenstand for tilsyn, blir det opp til tilsynsenheten å vurdere de enkelte tilfellene, ut fra de konkrete forholdene.

3 Endringsforskrift

Forskrift om endring av forskrift om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 18. mars 2016 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 4, § 5, § 8, § 31, § 37, § 38, lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28 tredje ledd og lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 163a. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Tilføyd hjemmel: Delegeringsvedtak 10. juni 2016 nr. 612.

I

I forskrift av 18.03.2016 nr. 260 - Forskrift om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften) – gjøres følgende endring:

Vedlegg 1. Om skilting, punkt 3.2 skal lyde:

Nye underskilt til skilt i dette vedlegget, skal utformes i tråd med underskilt som vist i skiltforskriften kapittel 9 med tilhørende normalbestemmelser, jf. skiltforskriften § 35. Tekst på underskilt må være utformet slik at budskapet er lett forståelig.

Underskilt er bare gyldig når det nyttes sammen med hovedskilt, og gir nærmere klargjøring, utviding, utfylling eller begrensning av hovedskiltets betydning eller gyldighetsområde. Soneskilt 2P og 6P skal ikke ha underskilt.

Innenfor et særskilt avgrenset område som er skiltet i henhold til dette vedlegget punkt 1.2 med skilt 1P «parkering», kan likevel underskilt benyttes alene inne på området for å begrense eller presisere betydningen av hovedreguleringen. Det kan benyttes underskilt med ulike tekster innenfor samme parkeringsområde.

II

Endringen trer i kraft med umiddelbar virkning.